

MINISTERSTWA SPRAW WOJSKOWYCH.
~~NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.~~
(SZTAB GENERALNY)

Warszawa,

830152
Rmp
~~Pocztą polewą 53~~, dn. *22*. *XI*. 192*1* r.

Oddział II Informacyjny

Ref "A" № 12327 II. Inf. II.

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ.

**TAJNE
PILNE**

Przedkładam do wiadomości załączony odpis raportu attache woj-
skowego polskiego w Paryżu o pertraktacjach bolszewików z eserami.
1 załącznik.

SZEF ODDZIAŁU II. SZTABU GEN.:

O t r z y m u j ą :

Adj. Gen.	Att. Wojsk. w Rewlu
Gab. Min. S. Wojsk.	" " w Helsingforsie
Szef Sztabu Gen.	" " w Pradze
M. S. Z.	" " w Belgradzie
Att. Wojsk. w Moskwie	Rtm. Dubicz w Gdańsku
" " w Rydze	Kpt. Libicki do wiad.

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNICTWO WODZA
830152
24. XI
Wpłynęło dn. *24. XI* 192 roku
Wyszło dn. *24. XI* 192 roku
Załączników *1*

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

POLSKA MISJA WOJSKOWA
we FRANCJI.

Paryż dn. 8 listopada 1921 r.

Biuro Wojskowe.

O d p i s .

Nr. 8407.

D o

BIURA WYWIADOWCZEGO,

Oddziału II. Sztabu Generalnego M.S. Wojsk.

w W a r s z a w i e .-

Sprawy rosyjskie.

Grupa es-erów.

W połowie zeszłego października paryska grupa es-erów zakończyła prace przygotowawcze odnośnie do projektu interwencji wojskowej w Rosji, o czym donosiłem poprzednio. Dalszy rozwój tej akcji miał zależeć od wyniku konferencji es-erów wszystkich odłamów, która miała się odbyć w Pradze i gdzie Kiereński miał referować przebieg swych pertraktacji z francuskimi, angielskimi i belgijskimi politykami w ciągu ostatnich paru miesięcy. Jednocześnie Milukow i Awsientjew byli delegowani do Ameryki dla przeprowadzenia odpowiedniej antybolszewickiej agitacji wśród członków konferencji waszyngtońskiej i zebrania środków pieniężnych dla dalszego rozwoju akcji es-erów.

Jednakże jeszcze przed wyjazdem Kiereńskiego do Paryża /20/X./, paryskie koła es-erowskie zostały powiadomione, że lewica partji /Czernow, Liebieff, Buszwid i inni/, odnoszą się wrogo do zamierzeń Kiereńskiego, charakteru wojskowego wychodząc z tego założenia, że walka z bolszewizmem jest kwestją wewnętrzną polityki rosyjskiej i że wszelka interwencja obca jest w danym wypadku niedopuszczalną i szkodliwą.

szkodliwą.

Po przyjeździe do Pragi /20/X./ Kiereński wyjechał natychmiast do Rewla, dokąd był wezwany przez Czernowa. Relacji bezpośredniej o wyniku spotkania ~~z~~ Kiereńskiego z Czernowem nie posiadam.

Otrzymałem jednak pośrednio od gen. Sidoryna pewne informacje, które dostatecznie wyjaśniają treść rozmowy oraz charakter powyższego spotkania.

Podobno, na skutek decyzji i centralnego komitetu partji, Czernow zażądał od Kiereńskiego zaniechania planów wojennych, proponując wzajemian podjęcia się pośrednictwa dla pertraktacji z bolszewikami. Propozycja ta była ze strony Czernowa o tyle konkretna, że przed przyjazdem Kiereńskiego prowadził on rozmowy z Litwinowem, który nieoficjalnie miał dać, w imieniu rządu bolszewickiego, pewne zapewnienia co do zmiany kursu polityki sowieckiej i ustępstw na rzecz es-serów w razie, gdyby ci ostatni poszli na kompromis. Litwinow miał zapewnić, że bolszewicy zgodzą się na utworzenie nowego rządu, na czele którego stanąłby umiarkowany bolszewik i w skład którego weszliby es-erzy. Bolszewicy mieli się zgodzić na cały szereg ustępstw celem zjednania sobie państw zachodnich i gen. Sidoryn jest przekonany, że ostatnia nota Cziczeryna o uznaniu długów państwowych jest wynikiem wpływu es-erów i powyższych pertraktacji.

Litwinow stawiał jednak jako warunek, usunięcie Kiereńskiego od spraw politycznych i używania jego jedynie dla propagandy i agitacji wobec państw b.koalicji, oraz żądał

udzielenia pełnego poparcia ze strony es-erów.

Jak dalece doszło do porozumienia pomiędzy Czernowym i Kiereńskim nie jest mnie wiadome, faktem jednak jest że gen. Sidoryn otrzymał z Rewla telegram, podpisany przez Kiereńskiego z rozkazem wstrzymać prace organizacyjne sztabu i czekać na nowe instrukcje z Pragi.

Dotychczas nie mam informacji co do przebiegu zjazdu praskiego, są jednak przypuszczenia, że lewy odłam z Czernowym na czele wezmie górę. Na to wpłyną zapewne zobowiązania zaciągnięte przez Czernowa wobec Litwinowa, oraz względy materialne, albowiem fundusze partji są w rozporządzeniu Czernowa. Potwierdzeniem tego służy fakt, że centralny komitet asygnował do dyspozycji Czernowa fundusze na wznowienie wydawnictwa pisma partyjnego "Wola Rosji" w Rewlu i w Rydze. Pismo to dotychczas nie wyszło, gdyż Czernow postanowił czekać na rezultat zjazdu.

Gen. Sidoryn poczuł się bardzo dotknięty depeszą Kiereńskiego i, nie czekając nowych instrukcji z Pragi, wyjechał do Serbji.

Bolszewicka akcja w Paryżu.

W połowie października zawiązało się w Paryżu kółko inteligencji rosyjskiej, sprzyjającej bolszewikom, które rozpoczęło swoją akcję pod hasłem "obrony zdobyczy rewolucji rosyjskiej".

Do koła tego ~~weszli~~ ^{wstąpił między innymi} : adwokat Micałajkow, o którym poprzednio donosiłem kilka-krotnie i który uważany jest tut. rosyjskich kołach skrajnych lewicowych, jako kandydat na posła sowi

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES

na posła sowieckiego w Paryżu; gen.Noskow - oficer szt.gen. Skobielew - b.poseł do dумы państwowej; Klucznikow - profesor tomskiego uniwersytetu i były minister rządu Kołczaka; Łukjanow - b.docent uniwersytetu i były minister rządu Kołczaka; Łukjanow - b.docent uniwersytetu; Grigorjew -b.docent uniwersytetu,Ustriatow - profesor gimnazjalny i imi.-

Rząd bolszewicki popiera to kółko materjalnie i czeka się podobno wystawiane przez Krasina na imię Miachajłowa.

Działalność tego kółka rozwija się w dwóch kierunkach:

1/-drogą nawiązania stosunków handlowych z francuskimi domami handlowymi,co uskutecznia się za pomocą "Societé franciase d'expansion vers l'orient" 2 Paryż,21,rue de Olichy;-

2/-drogą propagandy,do czego służy,wydawany w tym celu tygodnik "Smiena wiech".- Redaktorem tego pisma jest prof. Klucznikow i redakcja mieści się w Paryżu,12,rue Lagrange.

O powyższem powiadomikem B.W.tut.Ministerjum Wojny, które miało o tej organizacji ogólne i nie dokładne informacje.

Monarchiści.

W ciągu ostatnich paru tygodni żadne doniesiejsze zmiany nie zeszły w działalnośći tutejszych kół monarchistycznych. Monarchiści są obecnie głównie zajęci rozstrzygnięciem kwestji dynastycznej.

Nie czekając wyniku komisji Masłenikowa,o czem donosiłem w raporcie z dn.22/X.,metropolita Antonjusz zwrócił się do b.cesarzowej Marji Teodorówny z "wiernopoddaną" prośbą wyznaczenia "strażnika cesarskiego tronu" /bliustitiela

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

imperatorskiego prestoła/. B.cesarstwa odmówiła jednak tej prośbie, motywując to brakiem wiadomości o losie członków rosyjskiej rodziny cesarskiej.

Ze swej strony biskup Eulogjusz był 15/X. we Włoszech u w.ks. Mikołaja Mikołajewicza i również radził się jego w tej samej kwestji. Wielki książę również odmówił wypowiedzenia swego zdania.

W związku z kryzysem finansowym, który państwo niemieckie przechodzi, da się zauważyć pewne skrępowanie materialne wśród monarchistów, którym Niemcy zmniejszyli widocznie wydawane dotychczas subsydja. W celu zapobieżenia skutkom tego monarchiści zwrócili się do metropolity Antonjusza, prosząc go o pozwolenie korzystania z t.zw. "funduszu wojkowego". Metropolita przychylił się do tej prośby i polecono zająć się administracją tego funduszu pułk.szt.gen. Amešistowowi.-

ZASTĘPCA ATTACHE WOJSKOWEGO

/-/

Rotmistrz.

Za zgodność:

odpisu: